MALTA

TRIBUNAL GHAL TALBIET ZGHAR

GUDIKATUR DR.
MARIO SCERRI

Seduta tat-30 ta' Gunju, 2011

Talba Numru. 36/2009

Anthony Camilleri u martu Mary Elizabeth Camilleri

vs

Carmelo sive Charles Attard

It-Tribunal,

Ra l-avviz tat-talba pprezentat fis-17 ta' Novembru 2009, li jaqra hekk :-

'Peress illi l-atturi ghandhom jiehdu minghand il-konvenut is-somma ta' elf sitt mija u hdax–il Ewro u tmien centezmi (€1,611.08) ammont ta' hlas ta' appogg likwidat mill-Perit Teddie Busuttil skond l-istima hawn annessa u markata Dokument A minhabba akkomunament mal-fond tal-attur bil-bini li ghamel il-konvenut f'Church Street, Gharb, Ghawdex ;

Peress illi l-konvenut ghalkemm interpellat diversi drabi sabiex ihallas l-ammont minnu dovut, huwa baqa' inadempjenti ;

Jghid il-konvenut il-ghaliex huwa m'ghandux jigi kkundannat ihallas l-ammont ta' elf sitt mija u hdax –il Ewro u tmien ewro centezmi (€1,611.08) bhala likwidazzjoni ta' l-appogg kif intqal hawn fuq jew somma ohra li tigi likwidata minn dan it-Tribunal bhala dovuta ;

Bl-ispejjez, inkluzi dawk tal-ittra ufficjali tal-4 ta' Settembru 2009, u bl-imghaxijiet skond il-ligi ;

Bl-ingunzjoni tal-istess konvenut ghas-subizjoni li ghaliha minn issa huwa mharrek.' ;

Il-konvenut permezz tar-risposta tieghu pprezentata fit-8 ta' Marzu 2010, eccepixxa :-

'1. Illi d-domandi attrici huma preskritti bid-dekors ta' hames (5) snin ai termini tal-artikolu 2156(f) tal-Kodici Civili , Kap.16 tal-Ligijiet ta' Malta ;

2. Illi l-konvenut ma ghandux jaghti l-ammont mitlub mill-attur fl-avviz tat-talba ;

3. Illi d-domandi attrici huma nfondati fid-dritt u fil-fatt, u ghalhekk ghandhom jigu michuda bl-ispejjez kontra taghhom ;

Salvi eccezzjonijiet ulterjuri fid-dritt u fil-fatt.' ;

Sama' l-provi tal-partijiet dwar l-ewwel eccezzjoni mqajma mill-konvenut dwar il-preskrizzjoni ;

Ra l-atti u d-dokumenti kollha ;

Ra li l-kawza thalliet ghallum ghas-sentenza dwar din l-eccezzjoni preliminari ;

Ikkunsidra :

Illi ma jidhirx mill-atti li hemm ebda kontestazzjoni dwar l-applikabilita' tat-terminu ta' hames snin ghall-preskrizzjoni tat-talba attrici a norma tal-artikolu 2156 (f) [Prim'Awla, **Teresa Schembri et vs Joseph Delia**, 5 ta' Marzu 1981, konfermata in sede appell fis-7 ta' Marzu 1984] ;

L-attur lanqas mhuwa jikkontesta li ma ghaddewx hames snin minn meta l-konvenut irrenda l-hajt divizorju komuni. Ghal dak li jirrigwarda t-terminu ta' hames snin dan evidentemenet ghandu jibda jghaddi minn dik il-gurnata illi fiha l-konvenut ikun ittermina x-xogholijiet kollha tieghu li bihom huwa jkun ghamel komuni l-hajt divizorju kostruwit mill-parti l-ohra. Il-kont tal-Perit Teddie Busuttil esibit minnu stess datat it-12 ta' Frar 2002 (dokument A), li hareg wara li l-konvenut kien appoggja mal-hajt divizorju, jikkonferma li sa meta giet spedita l-ittra ufficjali tal-4 ta' Settembru 2009, kontra l-konvenut, kienu ghaddew kwazi sebgha snin u sebgha xhur. L-istess Perit Busuttil jikkonferma wkoll li l-attur kien talbu biex imur ikejjel il-hajt divizorju li l-konvenut ghamel komuni qabel is-sena 2002. Kien mar ikejlu mhux fil-prezenza tal-konvenut il-ghaliex skond kif kien qallu l-attur stess kien qata' qalbu jigri wara il-konvenut biex jiftiehem mieghu dwar il-gurnata meta l-perit kellu jmur ikejjel il-hajt fil-prezenza taz-zewg partijiet. Huwa evidenti mix-xhieda tal-Perit Busttil li dan kollu sehh qabel is-sena 2002, u dan peress li kif jistqarr hu stess il-kont huwa hargu fil-11 ta' Frar 2002, wara li kien mar ikejjel il-hajt wahdu. Fi kliem il-Perit Busuttil l-attur kien mar jinfurmah li dwar il-kwistjoni tal-appogg, il-konvenut kien ser iqabbad lill-Perit Edward Scerri bejn Jannar u Marzu tas-sena 2009, izda l-Perit baqa' la ltaqa' u lanqas tkellem la mal-Perit Scerri u lanqas mal-konvenut dwar din il-kwistjoni, u dak li kien jghidlu l-attur mhu xejn hlief *detto del detto* u mhuwa sorrett minn ebda provi ohra in atti ;

Il-Perit Edward Scerri xehed li kull ma jiftakar fic-cert kien biss li kien mar ikellmu l-attur xi tliet gimghat qabel ma' hu tela' jixhed semplicement biex ifakkru li kellu jitla' jixhed quddiem it-Tribunal, u ma ftakarx li l-attur qatt kien mar ikellmu dwar il-kwistjoni li kellu mal-konvenut. Il-Perit Scerri ma ftakarx li qatt kien iltaqa' mal-attur f'xi okkazjoni

ohra precedenti, u lanqas ma ftakar li meta kien ikkonsultah il-konvenut, dan kien dwar il-kwistjoni li kellu mal-attur dwar il-hlas tal-appogg. Il-Perit Scerri esibixxa estratt mid-djarju tieghu fejn jindika li f'Mejju 2007, hu kien acceda fil-fond tal-konvenut pero' ma ftakarx jekk il-konvenut kienx inkarigah u jekk hu kienx acceda fil-fond tal-konvenut dwar din il-kwistjoni tal-appogg tal-hajt divizorju li kellu mal-attur. Fi kwalunkwe' kaz kien x'kien is-suggett tal-laqgha tas-17 ta' Mejju 2007, bejn il-Perit Scerri u l-konvenut jirrizulta li sa dak iz-zmien kienu ghaddew aktar minn hames snin minn meta l-konvenut kien irrenda komuni l-hajt divizorju ;

Dak li l-attur qed jikkontesta huwa fl-ewwel lok illi din il-preskrizzjoni giet interrotta bir-rikonoxximent tad-debitu mill-konvenut, u li fit-tieni lok, kien hemm ir-rinunzja da parti tal-konvenut ghad-dekors ta' zmien preskrittiv b'dak li xehed in kontro-ezami l-konvenut fl-udjenza tal-1 ta' Gunju 2010 ;

Jibda biex jigi osservat in tema ta' principju fuq is-suggett tar-rikonoxximent ta' kull debitu illi dan irid ikun car u esplicitu u li ghalhekk '*gli atti dai quali si pretendesse desumere la intenzione di rinunziare alla prescrizione siano tali da far necessariamente supporre l'abbandono del diritto acquisito … …*' [**Kollez. Vol. XXV.ii.184**]. Gia' qabel din id-decizjoni kien gie rimarkat ukoll illi '*la rinunzia non si presume e dev'essere concludentemente provato; se e` tacito, deve sorgere da un fatto chiaro ed evidente, che include necessariamente la intenzione di rinunziare, e che non possa prestarsi ad altra interpretazione, o ingenerare qualche dubbio sulla intenzione del rinunziante.*' [**Kollez. Vol. XVI.i.90**] ;

Fid-dawl ta' dawn l-enuncjazzjonijiet dan it-Tribunal ma jistax ragonevolment jikkonkludi mill-provi in atti li d-diskussjonijiet u l-inkontri li ghalihom saret riferenza f'dan il-kaz, u dejjem jekk qatt kien hemm dawn id-diskussjonijiet u/jew inkontri bejn il-partijiet, kienu tali li jintegraw fihom ir-rikonoxximent tad-debitu jew rinunzja ghall-preskrizzjoni sollevata jew xi virtu' interruttiva ghall-istess preskrizzjoni. Dan it-Tribunal ikompli jsahhah din l-

opinjoni tieghu fuq l-iskorta ta’ dak li gie osservat u insenjat fil-gurisprudenza nostrana in materja. Gia’ fis-sentenza fuq citata a **Vol. XXV.ii.184**, kien inghad illi l-abbandun tad-dritt akkwizit ‘*non si potrebbe desumere da profferte conciliative o da trattive … …*’. ‘L-offerti li jsiru in linea ta’ transazzjoni ma ghandhomx l-effikacja ta’ rikonoxximent tad-dejn, ghaliex proposti simili jsiru minghajr pregudizzju tad-drittijiet rispettivi tal-kontendenti.’ [**Kollez. Vol. XXXIV.i.326**]. ‘In-negozjati jew trattativi li jsiru bejn iz-zewg kontraenti waqt id-dekors taz-zmien biex jirrangaw jew jirrizolvu l-kwestjoni ma jistghax ikollhom effikacja interruttiva … …” [**Kollez. Vol. XXXVIII.iii.723**]. ‘Wiehed ma jkunx qed jammetti d-debitu tieghu jekk huwa jghid jew juri li huwa lest li jelimina l-kwistjonijiet reciproci b’xi transazzjoni jew b’mod bonarju. Huwa notorju li t-trattattivi li jsiru bejn il-partijiet biex tigi esplorata l-possibilita` ta’ xi ftehim huma dejjem minghajr pregudizzju’ [Prim’Awla, **Giovanna Mifsud noe et vs Rosaria Felice Gay**, 5 ta’ Ottubru 1972; Qorti tal-Appell – Sede Inferjuri, **Silvio Frendo et vs Andrew Faenza**, 2 ta’ Gunju 2000] ;

Lanqas dak li xehed il-konvenut in kontro-ezami fl-udjenza tal-1 ta’ Gunju 2010, li ma’ l-attur kien irranga dwar din il-kwistjoni, izda li pero’ ma baqax jiftakar id-dettalji ta’ dan l-arrangament minhabba li kien ghadda hafna zmien, ma jista’ jigi nterpretat minn dan it-Tribunal li l-konvenut kien b’xi mod qed jirrikonoxxi d-dejn jew li kien qed jirrinunzja ghall-preskrizzjoni. Dan l-atteggjament tal-konvenut bl-ebda mod m’ghandu jigi tradott bhala xi rikonoxximent jew rinunjza da parti tieghu tad-drittijiet pretizi fil-kawza. Anke kieku stess kellu jigi ritenut illi jezisti dubju fl-interpretazzjoni ta’ dan l-istess atteggjament, kif saput, u hekk ukoll akkolt fil-gurisprudenza li ‘fejn jezisti dubju serju dan ghandu jmur favur dak li kontra tieghu tkun qeghda tigi akkampata rinunzja ghad-dritt.’ [**Kollez. Vol XXXIII.i.44**] ;

Din l-eccezzjoni tal-konvenut timmerita ghalhekk li tigi akkolta ;

Ghaldaqstant ghall-motivi premessi dan it-Tribunal qed jaqta’ u jiddeciedi din l-eccezzjoni tal-konvenut billi jilqa’ l-istess eccezzjoni u jiddikjara l-azzjoni preskritta ai termini tal-artikolu 2156(f) tal-Kodici Civili ;

Spejjez a karigu tal-attur, b’dan illi l-ispejjez relatati man-nota ta’ sottomissjonijiet tal-konvenut, u cioe’ dik tal-14 ta’ April 2011, u n-nota replikattiva tieghu wkoll tas-27 ta’ Mejju 2011, ghandhom jigu sopportati mill-istess konvenut billi tali noti ma kienux awtorizzati minn dan it-Tribunal, li kien ordna biss lill-partijiet li jaghmlu nota ta’ riferenzi qasira li fiha jindikaw il-gurisprudenza li jidhrilhom li ghandha tapplika ghall-kwistjoni taht ezami, u dan it-Tribunal ma jarahiex gusta’ li ghandu jghabbi lill-attur bl-ispejjez ta’ dawn in-noti.

< Sentenza Finali >

--------------------------------TMIEM--------------------------------